

Gyűrűfű, az újraéledt falu – összhangban a természettel és egymással

Szerző: Fridrich Ágnes

Hazánk egyik első ökológiai faluja a Dél-Zselic hangulatos lankái között megbúvó Gyűrűfű. A körzetesítési politika miatt a '70-es években elnéptelenedett falu helyére hazánk sok pontjáról érkezett, környezetbarát szemlélettel megáldott családok költöztek a '90-es években. Jelenleg hét állandóan itt élő család alkotja a falut, részben gazdálkodva, részben szellemi foglalkozást űzve. Alapelvünk, hogy harmóniában éljünk a természettel és egymással.

Gyűrűfű és környéke 1996 óta helyi természetvédelmi oltalom alatt áll. A kiterjedt erdők, tiszta vizű patakok és természetes gyepek gazdag állat és növényvilágot rejtenek. Életformánkkal igyekszünk ezt a kincset a jövő számára is megőrizni.

A falu építése, szerez elrendezése, területhasznosítása, az 1996-ban életbe lépett, ökológiai alapokon nyugvó rendezési terv alapján valósult meg. Ebben a fenntartható fejlődés gyakorlatban való megvalósítása volt a legfontosabb szempont.

Házaink építésében elsősorban helyi, természetes anyagok (vályog, fa, kő stb.) és a helyi munkaerő felhasználására törekszünk. Hagyományos építéstechnológiák közül a vert falú ház a leggyakoribb. Egy ház vályogtéglából, egy másik két fakupola közé beépített könnyűvályogból épült. Melegvíz-szükségletünket nyáron napkollektor biztosítja, télen a fával fűtött kemencékben elhelyezett vastartályokban összegyűlt meleg vizet használjuk. Kettős vízrendszer használatával (kútból, ciszternából) takarékoskodunk a tiszta vízzel.

A hulladékot szelektíven gyűjtjük, a lebomló konyhai hulladékot komposztáljuk.

Vízöblítéses WC csak közösségi helységeinkben van. Egyébként komposzt-toalettet használunk. A szürkevizet nádágyas szennyvíztisztítóban kezeljük.

Erdeinket, gyepeinket természetes módszerekkel kezeljük. Vegyszermentes kiskertjeink vannak. Állatainkat természetes körülmények közt tartjuk, előszeretettel fogyasztjuk a falu határában legeltetett kecskenyáj termékeit, valamint a közeli falvakban termelt élelmiszereket. Gépjárműveink megpróbálnak telekocsiként közlekedni.

Van egy Egyesületünk, mely oktatási, kulturális feladatokat lát el, és üzemeltetője egyetlen „tömegközlekedési” eszközünknek, a 9 személyes falubuszunknak.

A faluba kőszórásos, rossz minőségű út vezet. Közigazgatásilag Ibafa községhez tartozunk, ahova egy szép erdei ösvényen 7 km hosszú az út, körbe, szilárd burkolatú úton 50 km. Ezért a részönkormányzat vezetője általában környezetbarát közlekedési eszközökkel megy ügyeket intézni (gyalog, biciklivel, lóháton).

Ezt az életvitelt igyekszünk példaként átadni az érdeklődőknek, akik több napra is ellátogathatnak ide. Végigjárhatják Szent László tanösvényünket, mely a falu történetét, jelenét és természeti értékeit mutatja be három km-en keresztül, tíz nagy tábla segítségével.

A településen működik egy tízszemélyes, napkollektoros vendégház, valamint két hajópadlózott jurta, melyben érdeklődő családokat, csoportokat és erdei iskolás gyerekeket fogadunk, akik igény szerint komplett programokat kaphatnak természetismeret, ökológia, sport, és hagyományörzés témákban.

Eddigi rendezvényeink közül említést érdemelnek:

- Nemzetközi ökofalu találkozó, országos ökofalu találkozók
- 1. Magyar Biodiverzitás Nap
- 2. Magyar Biodiverzitás Nap
- Joseph Cornell környezeti nevelő magyarországi tréningje
- Terepjárás versenyek
- Vályogház építő táborok
- telente rendszeresen tartott előadások különböző témákban.

Veronika Erdei Iskola, avagy a Gyűrűfűi életvitel továbbadásáról

Erdei iskolánk a hagyományos iskolai kereteken kívül próbálja meg gyerekközelbe hozni a tőlük sajnos egyre inkább távolodó természetet és az ökológikus életmódot. Célunk: a gyerekek környezethez való viszonyulásának pozitív megváltoztatása, magatartás-formálás. Sokat építünk a saját tevékenységre, önálló felfedezésre, élményközpontúságra. A környezeti ismeretek átadásán túl fontos a környezettudat felébresztése, a környezettudatos magatartás kifejlesztése.

Hisszük, hogy a gyerekek viselkedésmintái alapvetően példaadással alakíthatók. A társadalomba való beilleszkedésnek, a normák elsajátításának is ez az alapja. Hiába akarunk a gyerekeknél pozitív változást elérni, ha ezt kényszerrel, vagy skandalással tesszük, nem jutunk előre. Viszont ha a nevelés hiteles és játékos úton történik, annál inkább.

Gyűrűfű ideköltözött lakói nem a nagyvárosból menekültek, hanem egy más életforma kialakításának reményében költöztek az ökológiai faluba. Szeretnénk a pazarló, fogyasztói társadalom verklijéből kilépni, és fenntartható módon élni. Átadni gyerekeinknek nemcsak a viszonylag élhető állapotban meghagyott Földünket, hanem azokat az ismereteket, amelyek ezt az állapotot megőrizni képesek.

Ezért, a fenntarthatóság évtizedébe érkezvén fontosnak tartjuk, hogy az itt pár napot eltöltő gyerekek, ne csak a hagyományos erdei iskolában elsajátított természettel kapcsolatos ismeretekkel gyarapodjanak, hanem egy komplex képet kapjanak az őket körülvevő környezetükről. Igyekszünk egyfajta alázatot kialakítani bennük a természet iránt, tudatosítani bennük, hogy ne mi alakítsuk szájunk íze szerint környezetünket, hanem próbáljunk alkalmazkodni hozzá – pazarló szokások visszaszorításával, alternatív technikák alkalmazásával stb.

Az erdei iskola 2004-ben nyitotta meg kapuit. A helyszín kínálkozott erdei iskola létesítéséhez, hiszen viszonylag érintetlen, változatos élőhelyekkel rendelkező, természetvédelmi területen található, az ökológiai falu szívében.

2004 tavaszától 2006 őszéig 22 gyerekcsoport aludt itt, (legalább 1 éjszakát, de általában több napra érkeznek), valamint 2x5 napos környezeti nevelői pedagógus továbbképzés helyszíne is voltunk. Az osztályok egy része a megyéből érkezett, de volt csoport Kunhegyesről, Pesthidegkútról, Dunavecseről, Makóról, Kunfehértóról és Csátaljáról is.

2006-ban itt rendezte meg a Magyar Környezeti Nevelési Egyesület „Mocorgó Puli” táborát, valamint minket tisztelt meg tréningjével Joseph Cornell, világhírű amerikai környezeti nevelő, számos könyv szerzője, 2006. július 1-5. között. A rendezvényen több mint 40 hazai környezeti nevelő vett részt.

A Veronika Erdei Iskola Programjai:

Természetismeret:

- sokszínű élővilágunk (erdők cserjések, rétek élővilága)
- ember és természet (tanösvénytúra, játékokkal)
- a természet templomában (ismerkedés az erdővel)
- tájékozódás
- víz és talajvizsgálatok

Ökológia:

- szelíd energiaösvényen
- vályogépítészet
- kukázás okosan
- kenyérsütés, gyógynövény ismeret- tea készítés

- ökológiai lábnyom számítás

Hagyományörzés:

- pillantás a Honfoglalás korába (jurtai beszélgetés lovas íjással, lovaglás, íjászat kipróbálása)
- lovasíjász bemutató
- pásztorkodás egy extenzív vegyes nyájnál
- kézművesség természetes anyagokból

Sport:

- éjszakai túra
- tájfutó verseny
- Pipatúra (kirándulás Iba fára)

Az iskola munkáját több helyi és környékbeli lakos segíti, akik közt van biológianár, tájfutó edző, lovasíjász, pásztor, és kérésre foglalkozást tart a helyi vadőr és erdész is.

A gyerekcsoportok egy napkollektoros vályogházban és 2 db hajópadlózott jurtában vannak elszállásolva. Összesen 30 fő fér el kényelmesen. A meleg étkezést a közeli Szentlőrinc iskolájából szállítjuk, amúgy helyben készítjük el többi étkezésre valót.

A résztvevő csoportok visszajelzései alapján bátran állíthatjuk, hogy munkánk kellemes élményekkel, hasznos tudással ajándékozta meg a gyerekeket, és az itt élő emberek más életmódjának megismerése mély nyomokat hagy bennük.

Bővebb információ:

Fridrich Ágnes

honlap: www.gyurufu.hu,

tel.: 73/554-410, 73/554-412,

e-mail: lovastanya@t-online.hu